

Tervisetaimi raiesmikult

Ravimtaimede pakendajad oleks huvitatud koostööst metsaomanikega, kuid seni pole omanikud end pakkumas käinud.

VIIO AITSAM

“Meie kogume põhilise osa taimedest riigimetsa majandaja lageraielankidelt. Oleme terve Eestimaa läbi sõitnud, aga erametsadesse pole veel sattunud,” ütles Järvamaa Kubja ürditalu perenaine Merike Sander.

Kubja ürditalu on üks vähestest, kel Eestis on ravimtaimede pakendamise (droogide tootmise) õigus. Ravimiameti tegevuslubade registrisse (leiab ravimiameti kodulehelt www.sam.ee) on kantud üldse kokku üheksa sellist luba.

Apteegid ei osta enam ammu ravimtaimi kokku.

KOGUMISRETKED LOODUSES

Sanderid kasvatavad suure osa taimi ise. Loodusesse kogumisretkele minnes pannakse autole järelkäru taha ja marsruut on enne otsustatud. Neil on hea ülevaade riigimetsa lageraietest.

Maastikukaitsealadel tuleb taimede korjamisest kaitseala valitsejale märku anda. Merike Sander ütles, et on käidud ka kontrollimas, kas nad on ikka paigas, mis kokku lepiti.

“Praegu on viimane aeg kasepungi korjata ja vaarikavarred peaksid olema juba kogutud, sest mida aeg edasi, seda raskem on eristada noort vart,” rääkis Merike Sander 12. veebruaril.

Varsti tuleb kevadiste juurte kogumise aeg (võilill, varemerohi jt). Katkujuure õisi kogutakse, kui need on alles peaaegu avanemata. Siis tuleb paakspuukoor ja näiteks ka pajukoor, mida metskonnan vanasti plaani järgi kogusid.

Kõige suurem loodusandide kogumine jääb vahemikku kolm nädalat enne ja kolm nädalat pärast jaanipäeva.

MIS METSAS, MIS LIINI ALL

Suurem osa looduslikest taimedest kogutakse raiesmikelt. Seejuures peab kooslusi tundma, sest raiesmikutaimestik sõltub otseselt lageraiesse läinud puude liigist ja metsa kasvukohast. Üldiselt

ilmuvad ravimtaimed raiesmikule teisel aastal pärast raiet ja on juba mõne aasta pärast kadunud, kui vaarikas peale kasvab.

Näiteks kaselehti kogutakse hoopis elektriliinide alt, kus kased liinialuse hooldamise tõttu põõsaks kasvavad.

Kasekäna otsitakse talviti vanadest parkidest ja heinamaadel kasvavate üksikute kaskede küljest.

POLE KERGE TÖÖ

Miks metsaomanikud siis ei rutta ravimtaimede korjamisega lisa teenima?

Merike Sander pakkus kahte põhjust: esiteks pole tänapäeval omanikud ainult omanikud, vaid neil on põhitöö kusagil mujal või elatakse hoopis oma metsast eemal. Teiseks ei ole taimede kogumine kerge töö. Et arvestatavat kogust kätte saada, tuleb korjata palju. Suviti on metsas palavus ja putukad. Paljud inimesed ei julgegi nüüdsel ajal metsa minna. Laste jaoks on töö nagunii liiga raske.

Kui kellelgi metsaomanikest siiski oleks huvi taimi koguda, ootaks Merike Sander kontaktivõttu, nagu ta ütles, uudishimulikult.

Üldiselt soovitas ta üles otsida lähim ravimtaimede pakendaja, et koostöös kokku leppida ja saada selgitusi, mida, millal ja kuidas korjata.

Sander rääkis, et taimede kogumise kohti otsivad nad ise, ent üks kord on neile võimalusest ka märku antud. Läänemaal Taebla lähedal puhastati noort tammikut ja Sanderid said sealt oma tammekoore.

Droogiks läheb koor, mis võetud kolmeaastastelt okstelt.

Kui keegi märkab tammepuud, millelt on korpa võetud, siis ei tasu asja kokku viia droogide valmistajatega. Korpa kasutavad nahaparkijad ja salapiirituse ajajad.

IMELIKUD NÕUDED

Merike Sander rääkis, et on ka taimi, millega nad enam ei tegele pärast seda, kui tuli seadus, mis ei luba paljusid taimi ravimisega seostada – neid tuleb nimetada toidulisandiks. Sellisel juhul ei tohi ka pakendile märkida, mis tõve või häda puhul neid pruukida tasub. Ravimtaimede droogid on nüüd “ravimisarnased ained”.

Nimetustest tähtsam on siiski see, et inimesed taimedest abi saavad. “Kui räägitakse pärandkultuurist, siis ikka rahvatantsust või leelotajatest, aga ka taimede kasutamisega on eestlased läbi aegade tegelnud,” ütles Merike Sander.

SM